

GLEDALIŠKI LIST

KR. NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

IZHAJA 1., 10., 20. V MESECU

CENA 5 DIN

FRAN GERBIC

rojen v Cerknici na Notranjskem, umrl v Ljubljani kot ravnatelj Glasbene Matice. V svojih mladih letih si je izbral učiteljski poklic, a mu dal kmalu slovo ter se izobrazil za poklicnega pevca, opernega tenorista. Kot tak je bil angažiran v Zagrebu, Ulmu, Pragi in Lvovu, kjer je bil naposled profesor solopetja na tamošnjem konservatoriju. Leta 1885 je prišel na povabilo Narodne čitalnice in Glasbene Matice v Ljubljano, ter je deloval kot pevovodja čitalniškega pevskega zbora in kot ravnatelj glasbene šole Glasbene Matice. Ko se je ustanovljala slovenska opera, je bil Gerbic med prvimi njenimi delavci in postal je tudi prvi kapelnik slovenske opere v Ljubljani. Kot skladatelj je bil zelo plodovit in njegove melodije so splošno priljubljene. Dve leti je izdajal tudi slovenski glasbeni list »Glasbeno Zoro«.

Zimska pravljica.

Takrat se je Shakespeare v mislih že poslavljajal od Londona in svojega pesniškega poklica. Sanjal je nazaj v rodni Stratford, med drevje na svojem vrtu. Da se je ločil od nas s Timonom Atencem, bi nam bil njegov poslednji obraz razdrt in mrk; ta silni duh bi nas bil ostavil razprt s svetom in seboj. Odklanjal bi naturo in kulturo, zadnja njegova beseda bi proklinjala človeka in zanikala vso družabno skupnost. Strašno bi bilo pomisliti, da je največji genij človeštva na koncu svojega dela zakričal: »I am Misanthropos, and hate mankind — Misanthropos sem, in črtim človeštvo.« S tako disonanco ni mogel oditi niti pesnik niti človek Shakespeare.

Kakšne osebne izkušnje so ga pritirale do te duševne krize, o tem so možne samo domneve. Ali v svoji fantaziji je pretrpel neznanse bolečine za svoje pokolenje in vse bodoče rodove: on si je upal gledati, kamor ne more, kakor pravi Raleigh, živ človek brez nevarnosti za lastno dušo. Že v Hamletu, Othellu, Learu je zaznati sledove te notranjè razbolelosti. Na mnogih mestih čutiš, da to niso tožbe in obtožbe samo objektivno črtane osebnosti, nego odjeki pesnikovega vse bolj mračnega čustva. Zadnja skrajnost teh subjektivnih izbruhov je Timon. Dalje ni mogoče. Iz tega brezdna je moral iskati izhoda in našel ga je, ko je spet odkril v sebi vero v človeka in skrivnostne višnje moči, ki vodijo naša pota. In tako je za sklep vzbočil nad svojim delom eterično mavrico: Cimbelin, Zimska pravljica, Vihar. Pesniško vizijo sprave, očiščenja, harmonije.

Zimska pravljica je poetova izpoved, »da božanstvo gleda naše človeške čine«. Človeška strast je brezumna slepota, uničila bi sebe in vse okrog sebe, da ni nad nami božjega vida Apolona — božje previdnosti — z nebeško pravičnostjo in milostjo, ki privede naposled vse blodeče in trpeče duše do spoznanja in harmonije. Res, v tem Shakespearovem Apolonu je več krščanskega nego grškega. —

Fabula Zimske pravljice je racijonalizmu nedostopna: neverjetna je, resnična samo v ideji odrešitve, tu pa resnična, kakor edino še čustvo in godba. — Shakespeare-človek je bil že truden sveta, ko je vstvarjal Zimsko pravljico. Shakespeare-pesnik, oblikovalec duš, pa je na isti višini, kakor je bil, ko je snoval svoja največja dela. Značaje črta z isto mojstrsko roko, s toliko detaljnih potez, da imajo vso okrogolino živih bitij. Scene kipe v naglem dramatskem toku vse do velikega premora, med katerim mine šestnajst let, nato se dramatičnost prelije preko slikovitosti ovčarske striže v muziko zadnjega dejanja. Značilno je, da dela prav Pavlina, ta najbolj realistično slikana oseba v drami, energična zastopnica zdrave človeške pameti, v Apolonovem zmislu. Na njen ukaz se oglasi tajinstvena godba, ki vzdrami iz mrtvila mučenico Hermiono. Tako je: Shakespearu ni treba racijonalistične verjetnosti, da je resničen. O. Ž.

Shakespeare: „Zimska pravljica“.

Kako bi dejal: »Zimska pravljica« je Shakespearov sen o ženski. Vse, kar je pisal v svojih dramah o možu, o mogočnosti, vladanju, o volji in strasteh, o tiranstvu — vse to podleže v tej »Zimski pravljici« milini. Ženstvenost, ponos in milina ženske narave doživlja tu svoj triumf. Hermiona — mati, žena, zraste v apoteozo čistosti — skoraj do svetnice. Pavlina je poleg nje vodnica, posebljena volja vsega žensko svežega, zdravega, krepkega. Ena izmed onih, o katerih pravimo, da imajo srce na jeziku. Dvoje rok, ki grabijo instinktivno za pravo plat. In humor od rojstva. Potem kot tretja: Perdita. Njena plemenitost ni konvencionalna, o ne, ima jo v krvi, od rojstva — kos najplemenitejšega plemena! In zrastle je v naravi brez obveznosti in zaprek. Pila je krasoto in aromat vseh tistih cvetk, ki jih pozna tako dobro, v njej so združene vse: šatraj, sivka, meta, majoran, vijolice, narcise, primulice in tulipani. Deviško čista je, do roba polna najlepšega hrepenenja po ljubezni. Čisti kelih.

Hermiona, Pavlina, Perdita. Tri vizije žensk, značilnih za moža, ki stopa v leta. Posebno okrog Perdite svetijo vse rakete... vse bele... In v vsem tem, v zmagi ženske lepote, odpuščanja in trpljenja, je »Zimska pravljica« večno lepa... večno lepi sen, ki ga je William Shakespeare sanjal — ko so mu že lasje siveli na senceh — sanjal o ženi in dekletu...

Tako je: pride večer in hoče se nam pravljice, modrosti. Hladno je že in v plamene gledamo, ki dogorevajo. Vsi razbrzdani demoni so že zasnuli v naši krvi. In vse, prav vse se zaključuje v spominu. Takrat ni več drame. Samo pravljica, zimska pravljica stopi, iz duše ko odmev divjosti od nekoč...

Sladak sen o ženi, o dekletu .

Ost.

Kako je komponiral moj oče.

Naprošen od upravnika Narodnega gledališča gospoda M. Hubada, hočem podati par spominov, kako je moj pokojni oče komponiral opero »Nabor«.

Ko je dokončal opero »Kres«, je dolgo časa iskal snovi za novo enodejansko opero. Hotel se je lotiti popolnoma narodnega, če le mogoče notranjskega motiva, ki bi bil posnet popolnoma iz vaškega življenja. Iskal je dolgo, a našel ni ničesar, kar bi mu bilo prijalo. Ko sem se vrnil iz Bosne domov, čital je oče nekoč slučajno mojo novelo »Nabor«, ki sem jo leta 1907 priobčil v Trstu, če se ne motim v »Edinosti« ali pa v »Narodnem Delavecu«. Tema mu je ugajal in

EN GROS	„ELITE“ D. Z O. Z. LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA 9 - Največja konfekcijska trgovina - Mojstrsko krojena damska in moška oblačila
KONFEKCIJA LASTNA IZDELAVA	
EN DETAIL	

dejal mi je, da se skupno lotiva dela in napišem tekst k enodejanki na podlagi omenjene novele. Razgovarjala sva često o delu, posvetovala se o raznih epizodah in osebah. Počasi je nastalo nekako trdno organsko ogrodje. Resno pa sva začela delati šele leta 1911 in sicer o počitnicah v Cerknici. Lahko smelo trdim, da je cela opera »Nabor« postala v Cerknici, i kompozicija i besedilo. Kar je oče komponiral v Ljubljani, to je bilo le tematično in instrumentalno prirejanje celega dela. Kmalu pa sva prišla do spoznanja, da vseh onih motivov, ki jih oče želi vporabiti, ni mogoče vtisniti v enodejanko, in tako se je pokojnik odločil končno za opero v dveh slikah.

Opera je bila dokončana v definitivni formi še-le leta 1913. Živo se spominjam, kako je oče nabiral motive, kako skrbno je opazoval v tem času posamezne možakarje v Cerknici in prisluškoval njih govorom. Ure in ure je vstrajal v kovačnici soseda Jerneja Kušlana, poslušal zvenčanje kladiv ob nakovalo in se pogovarjal z očanci, ki so tedaj prav pridno zahajali v kovačijo na besedo. V kovačnici ranjkega Jerneja so vsak dan čitali novine, potem so pa sosedje politizirali in izmenjavali svoje nazore. Seveda se je slednjič vedno obrnil pogovor na stare čase in posebno mojster Jernej, ki je vedno žulil kratko smotko, je rad govoril o časih okupacije.

Ko je oče vzel v opero tip nočnega čuvaja, sem moral zopet jaz hoditi na Rakek, da se sprijaznim z »vahtarjem«, ki je bil — mislim — eden izmed poslednjih zastopnikov svojega starega izumirajočega plemena. Možiček je bil silno star in je hodil že v dve gube, vendar se pa ni nikoli ponoči ločil od svoje kratke helebarde, ki je bila iz leta 1848 in bila nekdanja last narodne garde, in ogromne svetilke, kateri pa je često primanjkovalo olja, kar pa vahtarja ni nikakor vzemirjalo. Vestno je pel ure, ker pa je bil očanec brez zob, njegovih besed ni bilo razumeti. Pri čaši vina sem izvil iz njega tajinstvena besedila, kakor: »Ura je enajst odbila, je krčmarjem nanzanila, duri vežne zapahni! in vinca zdaj ne več točit! Ura je enajst.« »Dvanajsta ura bije, noč temna zemljo krije, Varte ognja in otrok, skoz to pride velik jok. Ura je dvanajst.« »Ura teče, vest me peče, za katero sam Bog ve! Ura je dve.«

Često se je oče pogovarjal z vaškim muzikom, čevljarjem in harmonikarjem Oglarom. Oglar je bil star veseljak in pijanček. Veselo je godel svoje okrogle in pel s precej hripavim glasom. Mož pa si je tudi sam izmišljal pesmi in napeve, ter kar sprti komponiral svoje zbadljive pesmice na fante in dekleta. Brez njega ni bilo ni svatbe ni pogreba, seveda tudi ne nabora, katerega je prav posebno ljubil, često pa je s svojo harmoniko tudi kumoval pri krstu.

TONI JAGER-CERNE & Ko.

TRGOVINA Z ROČNIMI DELI IN VOLNA V RAZLIČNIH BARVAH

LJUBLJANA, DVORNI TRG ŠTEV. 1

Zvečer je oče pohajal po vasi in poslušal, kako fantje pojo pozno v noč pod vaško lipo, ki je bila pravcati okras našega trga. Žalibog je tudi ta stoletna prijateljica tržanov v vojski poginila, kot marsikaj lepega in milega.

Komponiral pa je oče svoje melodije večinoma zunaj v prirodi. Najčešče je šel v javorniški gozd ob jezeru ali pa tudi k razvalini na Laškem, od koder se odpira krasen razgled na cerkniško dolino daleč tja čez križke griče proti Snežniku. Trdil je, da mu šum dreves in sijaj prirode pomaga k sprejanju in tkanju posameznih motivov. Hodil je sem ter tja po trati, tiho žvižgal pred se in nosil zapisnik v rokah. Potem pa je naglo sedel na kako skalo ali pa deblo in začel zapisovati glasbene motive. Često sem ga tudi opazoval, kako je začel s prsti gibati v zraku kot bi hotel igrati glasovir. Poznało se mu je natančno na licu, kakšen je glasben motiv, ki ga zanima. Pri veselih motivih so mu oči žarele, ves obraz se mu je nasmihaval, obrvi je privzdignil in namrnil čelo v male vesele gube. Nasprotno pa je pri resnih in žalostnih motivih nabral obraz v temne poteze, srepo gledal in hudo namršil obrvi. O svojem delu ni rad govoril in često so prešli tedni, ko ga sploh ni omenil. Le kadar je hotel imeti spremenjeno besedilo, tedaj je prišel, mi povedal, kaj hoče imeti in utemeljeval, zakaj hoče to ali ono spremembo. Seveda, kakor že pride. včasih tudi nisva soglašala, in tedaj se je znal hudo raztogotiti, kar pa nikoli ni trajalo dolgo, pa se je nasmehnil in mirno sva potem debatirala, kako in kaj bi bilo boljše. To pa se tiče čisto samo besedila, ker v glasbo samo se mu ni smel nihče mešati. Redko kedaj je preigral posamezne odstavke iz svojega novega dela rodbini, in to vedno le tedaj, kadar so bili že popolnoma gotovi in definitivno stilizirani. Najčešče še je dosegla pokojna teta Luiza Terstenjakova, da nam je posamezne dele opere preigral in pel deloma uloge. Bilo je to navadno v Ljubljani v zimskih večerih. Selošno lahko trdim, da je očeta h kompozicijam vedno najbolj inspirirala svobodna kmečka gruda in nje prebivalci. Predvsem pa je ljubil svoj rojstni kraj Cerknico, in tam so nastajala tudi njegova najlepša dela.

Nočem pa nikakor trditi, da je kraj, kjer se celo dejanje »Nabora« vrši, Cerknica, pač pa se je tamkaj oče inspiriral. Resnica je, da je bila moja novela napisana na podlagi faktičnega dogodka, ki se je dogodil na Notranjskem. Jaz sem ga lokaliziral v okolico Cerkniškega jezera. Oče je to dejstvo v svoji operi še bolj potenciral, ker se je tam rodil in bil tamkaj vzgojen.

IVAN GAJSEK

-- PAPIRNA TRGOVINA --
LJUBLJANA, SV. PETRA 2

UMETNIŠKE RAZGLEDNICE, VEDNO NOVITETE, PISMENI
PAPIR V KARTONIH IN MAPAH, FINE VRSTE, HOTEZI,
POEZIJE, ALBUME, RAZNOVRSTNA PRIMERNA DARILA

Bilo je v početku leta 1913, ko je oče zadovoljno izrazil: »Tako, »Nabor« je pod streho.« Takoj sem začel moledovati, da mi ga zaigra, saj je bila naravna moja radovednost, ko sem poznal samo poedine faze, o celoti dela pa nisem imel pojma. Oče ni hotel in vedno je dejal: »Drugič.« Končno je slučajno prišla teta Luiza. Seveda je tudi ona začela očeta prositi, naj nam preigra celo delo. Oče se je nasmihnil, tako hudomušno, kot je znal edino on, in dejal: »Dobro, samo prosim, da bo kritika pravična, ker — so navzoči tudi sokrivci!!«

In tedaj sem čul na glasovirju celo njegovo delo, a čul sem tudi zadnjikrat v življenju svojega očeta — peti. Hugo Gerbic.

I. Hatze: „Povratek“.

Svomu ljubljename učitelju

»Pietru Mascagni«

u znak vječite harnosti

Mo I. Hatze.

Tako se glasi napis na drugi strani orkestralne partiture. I. Hatze je posvetil delo svojemu učitelju, in njegov učitelj je lahko ponosen na učenca, ki je napisal tako opero, kajti dramatike, efektov, melodije in mnogo drugega dobrega in tudi pravega verizma najdemo v tem delu, ravno v toliki meri, kakor ga je Mascagni v svoji nesmrtni »Cavalleriji« napisal; zato zastopa »Povratak« v jugoslov. operni literaturi najodličnejše mesto veristične smeri.

V bistvu je Hatze melodik, vsaka oseba — ki komaj na oder pride — izraža svoja čustva, pripoveduje itd., itd. v toplih, izrazitih in širokih melodičnih linijah. Tako n. pr. stari Dako, ki pripoveduje o svoji nekdanji ljubavi, Stanko in nezvesta Jela, in v drugem delu prevarani Ivo. Vse melodične fraze veže s kratkim in jedrnatim recitativnim stavkom, ali pa z orkestralnimi frazami, tako da se glasbeno dejanje nepretrgoma razvija, narašča, pada ali stopnjuje. Menda, razen »Zrinjskega«, »Miloševe ženitbe«, »Lepe Vide« in »Slavčka« ne najdemo v naši operni literaturi kmalu dela, ki bi bilo tako izčrpno, efektno in polno lepih, svežih in nadvse pevskih momentov kot je Povratek; zato jo pevci ljubijo. Opera ima dva dela, katera loči zelo efekten orkestralni intermezzo, lep, melodičen stavek, poln ognja in temperamenta. — S Povratkom je pridobil repertoar naše opere zopet upoštevanja vredno domače delo, katero bo vsled svojih dramatičnih in glasbenih vrlin brezdvomno pustila globok vtis v srcih ljubiteljev naše opere.

TEODOR KUNC

- damska konfekcija in modni salon -

Ljubljana, Mestni trg št. 14 (Pod trančo št. 2)

Zaloga izgotovljenih kostumov, toalet in bluz ter kožuhovine, modnega blaga, svil i. t. d.

Izdeluje se po meri angleške kostume, plašče, franc. toalete in bluze ter sem spadajoča dela.

Povratek. (Vsebinska).

Božični večer, družba sedi pri kumi Kati, veselo popeva, pije in se pripravljata na polnočnico. Na vrata potrka stari prosjak Dako, kumi Kati ni to všeč, mesto da bi ga sprejela in pogostila, ga ozmerja, vendar to Dako ne moti, sede za mizo in na željo gostov pripoveduje zgodbo o nesrečni ljubavi, katero je sam v mladosti preživel. Poslušalci so vsi zavzeti in ginjeni od pripovedke. Nato se gostje razidejo, ostane le bogat seljak Stanko, kateremu domača hči Jela zelo ugaja. Stanko gori v ljubezni do nje, ji podari nakit, že prej je vedno podpiral Kato, in ji s tem pomagal dolgove plačati; a vse to je stara Kata morala zavrniti s tem, da ni nasprotovala razmerju že omožene hčerke Jele s Stankom. — Stanko odide in obljubi, da se pred polnočjo vrne in pelje Jelo k polnočnici. Med tem ko se mati in hči pripravljata, se nenadoma odpro vrata in Ivo, Jelkin mož, — ki je bil dolgo časa v Nemčiji, kjer je težko delal in pri tem roko pod strojem zgubil, — iznenadi s svojim povratkom obojico. Velika je zadrega matere in hčere, ko Ivo povprašuje o prošlosti, še več pa ko vaška klepetulja Marta v hišo pridrvi in kumo Kato ozmerja, češ, da pusti Jelo z drugimi hoditi. Ivo je vse jasno. Kata mora izpovedati vse, tudi razmerje med Stankom in Jelo prizna. Ivova poštenost in čista ljubezen do Jele je uničena. Od daleč se čuje pesem Stanka, ki prihaja k Jeli, da jo pelje k polnočnici. Ivo z zlobno radostjo posluša, primora Kato, da odpre vrata Stanku, katerega Ivo izza vrat napade in umori. Iz bližnje cerkve se čujejo zvoki orgelj in petje zhora.

DANILO.

Otvoritev »Čitalnice« v Ribnici.

Leta 1879 še ni tekla železnica do naše slavne Ribnice in baš takrat je padlo na um našim Ribničanom, da si še poleg svojega slovesa za suho robo, ustanove »Čitalnico«.

Takrat je vozil potnike še poštni voz. Koliko poezije je bilo tedaj, stisnjen biti kakor ribniški »arenk«, v svoj sedež, da se niti ganiti nisi mogel in je bilo v vozu dosti poštnih zavojev, ti je tudi na kakšnem klancu padel na glavo, ali predno je poštar zavozil v trg, je dvignil svoj rog in veselo zatrobil:

»Traraa, traraaa, die Post ist schon da!«

Vse to se mi je zdelo takrat zelo pčetično. Saj so bili bajni časi, časi naših dedov in pradedov. Po naših belih cestah so vozile

Remington mod. 12

najnovejši ameriški pisalni stroj

dobavlja samo trrdka

Franc Bar pisalni stroji **Ljubljana**

Telefon 407 Cankarjevo nabrežje 5 Telefon 407

5

kočije in visoki tovorni vozovi z močno vprego in priprago preko klancev in na klancih deske z napisom: »Cokla ali kazen«. Poštni voz pa se je ustavljal pred gostilno »Pri počti« ali »Zur Post«; seveda tam je bila tudi oddaja in prejem pošte za nadaljni ckraj.

In če se ti je še tako mudilo, si vendar zlezal iz voza, saj si imle vse ude trde, bil si vesel, da si se mogel nekoliko zravnati in napraviti par korakov. Gostilničarji so pa tudi bili mnogo prijaznejši v onih časih, v belem predpasniku in kranjskem »lajbču«, na glavi pa oštirsko čepico in te je že na pragu pričakoval in prijazno pozdravil, za njim pa je stala brhka natakarica in te radovedno motrila in se smehljala; če pa je bila v hiši še mlada gospodinja, je pa to poskrbela sama; in tako si bil moralno prisiljen piti čašo kislega vina, saj se tudi nisi mogel ustavljati taki ljubeznivosti.

Tedaj pa je došlo pismo z rdečo znamko in žigom »Postamt Reifnitz« na moj naslov in vsebina tega pisma me je vabila naj sodelujem pri otvoritvi Čitalnice v Ribnici s kako veselo igrico.

Kaj rad sem se odzval vabilu, ter sem zbral zato slavlje enodejanko, katero sva z kolegico Reziko Klečovo igrala na našem odru. Rezika pa je bila nadebudna dramska igralka, katero sem jaz iztaknil in k gledališču pripeljal. Bila je čedne visoke postave s simpatičnim glasom in lepimi temnimi očmi, žal da je kmalu zapustila deske in se zvezala z rožnini venci zakonskemu stanu.

Čitalniški odbor nas je v Ribnici sprejel, kakor sploh sprejemajo rodoljubi po deželi, in vsem na čelu odbora lepi Nace Mrhar. Temu odboru sta se še priključila dva mlada maturanta. Eden je hotel peti sv. mašo, drugi pa zdraviti ljudi, seveda. Zadnji je bil visok kakor telegrafska štanga in se je predstavil: »Maturant Defranceschi«.

Tega pa je lepi Nace takoj prijel pod pazduho, zaprl v neko stransko gostilniško sobo, postavil polič vina na mizo in ga naprosil, da napiše pozdravni govor, katerega bo lepi Nace zvečer govoril. Nas so pa peljali na stanovanje.

Defranceski se je pošteno trudil in je napisal govor, še bolj pa se je trudil zvečer lepi Nace, ko je ga govoril.

Dvorana pri Pölzu je bila nabito polna, kajti ljudi se je nabralo kot listja in trave. No, recimo kakor listja, saj je še kočevski kapelnik prišel v goste in je bil ves navdušen ob pesmi »U boj, U boj«, čeprav je sem in tja kak glas po svoje zavil; menda je čul prvikrat ta »U boj«. Tiste čase se je sploh zmirom in vselej pel »U boj«, kar je bil dokaz, da so bili bojeviti.

Predstava pa je imela nad vse pričakovanje dober uspeh in navdušenje je bilo na vseh straneh.

Opero, opereto, svetovne pevce in moderne plesje Vam proizvaja samo
dober

gramofon

5

A. Rasberger, Ljubljana

Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 5.

Tvorniška zaloga najboljših angleških aparatov znamke „Glas svojega gospoda“.

Po končanem programu pa se je razvil ples in Defranceschi je z vnmemo vrtel našo Klečovo.

Tako smo pomagali ustanavljati v Ribnici slovensko čitalnico. Za drugi dan nas je povabil lepi Nace na zajtrk in nato smo izleteli k Novi Štifti.

Defranceschi si je po par letih izvojeval medicinski doktorat in čez dvajset let sva se pozdravila v Gorici. On kot M. u. dr. Defranceschi, jaz pa kot potovalne gledališke družbe — direktor Danilo.

DRAMA.

Zimska pravljica. Igra v treh delih. Spisal Shakespeare. — Poslovenil O. Župančič. — Režiser: O. Šest. — Osebe — Leontes, sicilski kralj: Levar. Mimilius, njegov sin: Juvanova V. Camilo: Gregorin; Antigonus: Povhe; Cleomenes: Medven. Dion: Jerman. Sodnik: Kralj. Dvornik: Drenovec. Plemič: Cesar. Spremnik: Smerkolj. Sluga: Sancin. Polikseneec, češki kralj: Skrbinšek. Florizel, njegov sin: Jan. Arhidamus, češki dvorjan: Danilo. Mornar: Cesar. Ječar: Kosič. Star ovčar: Plut. Njegov sin: Peček. Autolicus, malopriden potepuh: Rogoz. Hermiona, Leontova žena: Marija Vera. Perdita, Leontova in Hermionina hči: Šaričeva. Pavlina, Antigonova žena: Medvedova. Emilija, kraljičina dvornica: Rakarjeva. Prva dvornica: Ježkova. Mopsa: Danilova M.; Dorca; Gorjupova. Sluga pri starem ovčarju: Smerkolj. Čas: Lipah. — Spremnstvo, sodniki, straže, pastirji in pastirice. — Prvi in tretji del se godi na Siciliji, drugi na Češkem. — Odmor po prvem in drugem delu. — Muzika Humperdinckova. — Deloma nove dekoracije izdelal mojster Skružny. — Konec po 11. uri.

Periferija. Drama v petnajstih slikah. Spisal Fr. Langer. Poslovenil O. Šest. — Režiser: O. Šest. — Osebe. — Franci: Rogoz. Ani: Nablocka. Barbora: Cesar. Toni: Plut. Sodnik: Kralj. Gospod: Skrbinšek. Gospa: Wintrova. Služkinja: Ježkova. Prvi stražnik: Medven. Drugi stražnik: Jan. Ravnatelj bara: Povhe. Mladi kavalir: Peček. Komisar: Jerman. Neme osebe: Čevljar: Smerkolj. Gostilničar: Sancin. Natakari: Košič. Čuvaj: Murgelj. Ljudje iz hiše. — Slike: 1. Anina soba. 2. Gostilniški vrt. 3. Anina soba. 4. Prostor pred stavbiščem. 5. Predmestni park. 6. Pred tovarno. 7. Soba pri gospe. 8. Bar. 9. Gostilniški vrt. 10. Prostor pred stavbiščem. 11. Soba pri gospe. 12. Policijski komisarijat. 13. Predmestna krčma. 14. Bar. 15. Anina soba. — Čas: sedanji. Kraj: veliko mesto. — Po sedmi sliki daljši odmor. — Nove dekoracije izdelal mojster Skružny. — Toalete za Nablocko je izdelala ga Z. Rodič.

Pegica Mojega srca. (Peg o'my heart.) Veseloigra v treh dejanjih. Spisal J. Hartley Manners, poslovenil O. Šest. — Režiser: Milan Skrbinšek.

Priporoča se
delikatesna
trgovina

5 FRANC KOS

LJUBLJANA,
Židovska
ulica 5

IZBIRA RAZNOVRSTNIH SPECIJALITET

Primerne darila — Cene nizke — Postrežba točna

— Osebe. — Mrs. Chichester: Medvedova. Ethel, njena hči: Mira Danilova. Alaric, njen sin: Drenovec. Peg O'Connellova: Šaričeva. Jerry: Levar. Christian Brent: Peček. Montgomery Hawkes: Cesar. Hišna Bennet: Gorjupova. Jarvis, sluga: Danilo. — Godi se v stari grajsčini na Angleškem.

Ifigenija na Tavridi. Dramska pesnitev v petih dejanjih. Zložil J. W. Goethe. Poslovenil Fran Albrecht. — Režira: Marija Vera. — Osebe. — Ifigenija: Marija Vera. Thoas, tavrski kralj: Skrbinšek. Orest: Levar. Pilad: Jan. Arkas: Gregorin. — Godi se na Tavridi v gaju pred Dianinim svetiščem. — Po tretjem dejanju daljši odmor.

OPERA.

Mrtve oči. Dramatična pesnitev s predigro, od H. H. Ewersa in Marc Henrija. — Uglasbil E. D'Albert. — Dirigent: N. Štritof. — Višji režiser: O. Šest. — Osebe v predigri. — Pastir: Banovec. Kosec: Šubelj. Pastirček: Korenjakova. — Kosci. — Osebe dejanja. — Arcesij, poslanik rimskega senata v Jeruzalemu: Holodkov. Myrtocle, njegova žena, Korinčanka: Čalet. Aurelij Galba, rimski stotnik, prijatelj Arcesijev: Kovač. Arsinoe, Myrtoclejina sužnja: Ribičeva. Marija iz Magdale: Thierry. Ktesifar, egiptovski čarodej, mazač: Mohorič. Judovske žene: Rebeka: Korenina. Rut: Ropasova. Esther: Jeromova. Sara: Ramšakova. Hroma žena: Assejeva. Prvi žid: Rus Josip. Drugi žid: Janko. Tretji žid: Šubelj. Četrti žid: Bekš. — Pastir, Arcesijevi sužnji in sužnje, židovski narod. — Dejanje se vrši pred Jeruzalemom na Cvetno nedeljo, ob prihodu Jezusovem. Začenja ob vzhodu solnca, konča ob njega zahodu.

Manon. Opera v štirih dejanjih (petih slikah). Napisala H. Meilhac in F. Gille. Uglasbil J. Massenet. — Dirigent: M. Polič. — Režiser: M. Polič. — Osebe. — Manon Lescaut: Lovšetova. Pousette: Ribičeva. Javotte: Korenjakova. Rosette: Potučkova. Chevalier des Grieux: Banovec, Kovač. — Grof des Grieux: Betetto, Rumpelj. Lescaut, Garde du Corps, bratranec Manone: Šubelj. Guillot de Morfontaine: Mohorič. Bretigny: Janko. I. gardist: Gostič. II. gardist: Mencin. Sergeant: Erklavec. Vojak: Marolt. — Meščani, meščanke, potniki, nosači, postiljoni, vojaki. — I. dejanje se vrši v Amiensu. II. v stanovanju des Grieuxa, Paris, Rue Vivienne; III. v seminaru St. Sulpice; IV. v hotelu Transylvanija; V. na cesti v Havre. — Po II. in IV. sliki večja pavza.

Aida. — Opera v štirih dejanjih. Spisal Antonio Ghislanzoni, uglasbil G. Verdi. — Dirigent: A. Neffat. — Režiser: Fr. Bučar. — Osebe. — Kralj egiptovski: Zupan. Amneris, njegova hči: Thierry-Kavčnikova. Aida, etiopska sužnja: Čaletova. Radames, vodja egiptovske vojske: Orlov. Ramfis, veliki svečenik: Betetto. Amonasro, etiopski kralj in oče Aide: Balaban. Sel: Mohorič. Svečenica: Ribičeva. — Svečeniki, svečenice, ministri, vodje,

ZAJUTRKOVALNICA

ZAJUTRKOVALNICA

T. MENCINGER

Ljubljana, Sv. Petra cesta 43

PRISTNA VINA!

NIZKE CENE! --

vojaki, sužnji in ujetniki etiopski, narod egiptovski. — Dejanje se godi v Memfidi in Tebah za vladanja Faraonov. — Plese naštudirala soloplesalka Tuljakova, plešejo Tuljakova in baletni zbor.

Hoffmannove pripovedke. Fantastična opera v 3 dejanjih (s prologom in epilgom) napisal J. Barbier. Uglasbil J. Offenbach. — Dirigent: A. Balatka. — Režiser: F. Bučar. — Osebe. — Hoffmann: Banovec. Olympia: Kocuvanova. Giulietta: Poličeva. Antonia: Čaletova-Lovšetova. Lindorf, Coppelius, Dappertutto, Mirakel: Rumpelj. Spalanzani: Mohorič. Crespel: Zupan. Andrej, Cocciniglia, Pitichinaccio, Fran: Rus Josip. Nikolaj: Potučkova. Hermann: Šubelj. Nathanael: Mohorič. Schlemihl: Šubelj. Luther: Rus Fran. Glas Matere: Ropasova. — Gostje, dijaki, služinčad. — **Prolog** in epilog se godi v Lutherjevi krčmi v Berlinu, 3. dejanje v Münchenu. — Prva predstava v Parizu l. 1881.

Nabor. Ljudska opera v dveh dejanjih. Po istoimenski noveleti Hugo V. Gerbica priredil in vglasbil Fran Gerbic. — Dirigent: M. Kogoj. — Režiser: E. Kralj. — Osebe. — Jelka: Lovšetova-Ribičeva. Boštjanka, njena mati: Ropasova. Jože: Banovec-Kovač. Kosek, njegov oče: Rumpel. Martin, vaški lovec: Šubelj. Jernej, premožen kmet: Zupan. Zalar, gostilničar: Rus. Nočni varuh: Janko. Star invalid: Sekula. Oglar, godec na harmoniko: Perko. — Vaščani, kovači, fantje in dekleta. — Godi se v drugi polovici preteklega stoletja pri nas.

Povratek. Glasbena drama v enem dejanju. Napisal Srgjan Tučić. — Vgl s bil Josip Hatze. — Dirigent: A. Neffat. — Režiser: E. Kralj. — Osebe. — Ivo: Orlov. Jela, njegova žena: Jenikova. Kata, njena mati: Potučkova. Stanko, premožen kmet: Balaban. Doko, berač: Rumpel. Luka, kmet: Rus. Marta, vaška koketa: Korenjakova. — Kmetje, kmetice. — Godi se v Dalmaciji na kmetih dandanes. — Božični večer.

RAZNO.

Poročil se je član drame g. Ivan Cesar z gno Tončko Zalaznikovo. — Častitamo!

Nov češki gledališki list »Komedia« je začel izhajati v Pragi. Ilustrovani list služi očitvidno predvsem bolj informaciji in zabavi kot pa kritiki.

PRISTOU & BRICELJ LJUBLJANA

Prvi najstarejši specialni strokovno - tehnični ateljé za črkoslikarstvo se najtopleje priporoča za slikanje napisov na steklo, kovine, les, zid itd.

ALEKSAN-
DROVA ---
CESTA 1 -

V. BEŠTER ATELJE „HELIOS“

Oglejte si slike, izdelane v najmodernejšem slogu!
Aleksandrova cesta 5. Telefon interurb. 524.

Ker tednik »Jevišče« ne izhaja več, nimajo Čehi nobenega večjega serioznega gledališkega lista razven programnega lista Nar. divadla.

Šaljapin. Polkovnik Teljakovski, bivši upravnik ruskih carskih gledališč, je izdal anekdote o Čehovu, Pavlovi, Nijmskem in dr. Pripoveduje tudi o Šaljapinu, ki je imel ogromno gažo in včasih tudi čudne muhe. Nekoč je pel v carskem teatru vlogo Mefista. Prosil je za dve loži za svoje prijateljice. Ker pa je bila hiša razprodana, ni bilo mogoče ugoditi njegovi prošnji. Šaljapin pa je izjavil, da kratkomalo ne poje. Car je se je moral ultimatumu slavnega pevca ukloniti. Vsak ruski človek bi šel v tem slučaju v Sibirijo, toda ljubljencev vseh velikih kneginj je zmagal.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Začetek ob 20. uri zvečer.

10. oktobra, sobota	Zimska pravljica, premiera . . .	Izven
11. „ nedelja	ob 3. uri pop. Pravljica bodočnosti, mladinska predstava	Izven
	ob 8. uri Periferija	Izven
12. „ ponedeljek	Zimska pravljica	Red A
13. „ torek	Zaprto.	
14. „ sreda	Pegica mojega srca	Red C
15. „ četrtek	Ifigenija na Tavridi	Red D
16. „ petek	Periferija	Red F
17. „ sobota	Pegica mojega srca	Red B
18. „ nedelja	Zimska pravljica	Izven
19. „ ponedeljek	Periferija	Red E

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

10. „ sobota	zaprto.	
11. „ nedelja	Mrtve oči	Izven
12. „ ponedeljek	Zaprto.	
13. „ torek	Manon	Red B
14. „ sreda	Aida	Red E
15. „ četrtek	Zaprto.	
16. „ petek	Mrtve oči	Red A
17. „ sobota	Hoffmannove pripovedke	Red C
18. „ nedelja	Nabor—Povratek, premieri . . .	Izven
19. „ ponedeljek	Zaprto.	

Lastnik in izdajatelj: Uprava kr. Narodnega gledališča v Ljubljani.

Urednik: Fran Lipah. — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.